

Monumentnummer*: 522180

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 december 2001
Kadaster deel/nr 82793/61

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wormer Wormerland Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wormer

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wormer F 4263

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig PAKHUIS 'Bassein', in 1898 gebouwd in Overgangsarchitectuur met Neo-Romaanse elementen, deel uitmakend van het pellerijcomplex 'Hollandia'. Oorspronkelijk had het pand drie bouwlagen onder een afgeplat zadeldak met steekkap. In 1905 is het pand in dezelfde trant met een verdieping verhoogd en voorzien van een plat dak. In 1909 werd het pand uitgebreid met een rechthoekige aanbouw tegen het oostelijk deel van de achtergevel. De linker zijgevel (W) laat de oude vormen van het pakhuis uit 1898 zien. Het pakhuis maakt deel uit van het gevarieerde industrielandchap langs de Zaanoever en meer specifiek van de reeks (rijst)pellerijen in Wormer. Bassein is tegen 'Hollandia I' aangebouwd en door een tussenlid met 'Saigon' verbonden. Aan de achterzijde is 'Hollandia II' ingeklemd.

Omschrijving

Op een L-vormige plattegrond in rood/grauw bakstenen kruisverband opgetrokken pakhuis van vier bouwlagen onder een met mastiek en kiezels gedekt plat dak. In het metselwerk gele verblendstenen blokken, sluit- en aanzetstenen. De brede naar de Zaan gekeerde voorgevel (Z) bevat zeven vensterassen in spaarvelden. De de als risaliet uitgevoerde middenas steekt boven de dakrand uit met een attiek voorzien van ezelsrug, geflankeerd door twee uitkragende en door consoles ondersteunde, bakstenen pijlers met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

piramidale afdekplaten. Op de hoeken bevinden zich in reliëf vergelijkbare uitkragende pijlers, maar lager. Tussen de hoekpijlers en die van het attiek een uitgemetseld fries. De buitenste vensterassen worden geflankeerd door lisenen die zich over vier bouwlagen uitstrekken, en bevatten evenals de middenrisaliet laaddeuren op de begane grond. De tussenliggende vensterassen worden bovenaan per twee gekoppeld door brede uitgemetselde segmentbogen.

De vensterassen twee, drie, vijf en zes worden behalve door de segmentboog onderling verbonden door een gemetseld fries boven de tweede bouwlaag. De hoeklisenen lopen door tot de daklijst, de andere lisenen tot het uitgemetselde fries. In de middenrisaliet bevinden zich boven elkaar vier paar dubbele, getoogde, (vernieuwde) laaddeuren onder segmentbogen. In de top de naam 'BASSEIN' in reliëf. In de eerste bouwlaag twaalf- en twintigruits vensters, in de tweede bouwlaag twaalfruits, in de derde bouwlaag twaalfruits in de buitenste vensterassen en vijftienruits bij de overige en in de vierde bouwlaag vijfentwintigruits in de buitenste vensterassen en twintigruits bij de overige. De linker zijgevel (W) is gedeeltelijk, tot aan de opbouw van 1905, gepleisterd, met blinde vensters en waterlijsten.

De rechter zijgevel (O) kent dezelfde indeling als de linker; alleen loopt het pand verder naar achter door en bevinden zich geen blinde vensters in het pleisterwerk. De achterzijde van de aanbouw telt vier vensterassen met in het midden en op de hoeken lisenen en een uitgemetseld fries. De eerste twee bouwlagen hebben getoogde twintigruits vensters, de derde en vierde dito twaalfruits vensters. De vierde travee heeft op de begane grond (nieuwe) deuren. De uitkragende dakrand heeft uitgemetselde hoekbeëindigingen.

De inwendige constructie bestaat uit ronde gietijzeren zuilen met kapitelen en aangegoten kwartholle consoles en l-liggers. Hierop rusten de houten vloerbalken. De kolommen, per verdieping verjongend, zijn op de bovenste bouwlaag hoger en minder talrijk.

Waardering

Uit 1898 daterend en in 1905 opgehoogd voormalig pakhuis 'Bassin' van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het pellerijcomplex 'Hollandia' en als kenmerkend en grotendeels gaaf bewaard voorbeeld van een grootschalig opslaggebouw ten behoeve van de machinale rijstpellerij. Voorts van grote ensemblewaarde wegens de historisch-functionele en ruimtelijke samenhang met de naburige industriebebouwing langs de Zaan.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Pakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument